

ZARZĄDZENIE Nr 86/2024
DYREKTORA
ZARZĄDU CMENTARZY KOMUNALNYCH
W KRAKOWIE
z dnia 15 LISTOPADA 2024 R.

Zmieniające Zarządzenie Nr 110/2021 Dyrektora ZCK z dnia 16 sierpnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Zasad prowadzenia robót budowlano-montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie.

Na podstawie § 6 ust. 1 Statutu Zarządu Cmentarzy Komunalnych w Krakowie będącego załącznikiem do Uchwały Nr XLV/1204/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 września 2020 r. (t. jedn.: Dz. Urz. Woj. Małop. z 2023 r. poz. 4152) oraz § 10 ust. 2 pkt 8 lit a) Regulaminu Organizacyjnego Zarządu Cmentarzy Komunalnych w Krakowie, będącego załącznikiem do Zarządzenia nr 40/2024 Dyrektora Zarządu Cmentarzy Komunalnych z dnia 06 czerwca 2024 r. **zarządza się, co następuje:**

§ 1. W Zarządzeniu nr 110/2021 Dyrektora ZCK z dnia 16 sierpnia 2021 r. w sprawie wprowadzenie zasad prowadzenia robót budowlano-montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie, załącznik (Zasady prowadzenia robót budowlano- montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie wraz z załącznikiem) otrzymuje brzmienie załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Odpowiedzialnymi za realizację niniejszego Zarządzenia czyni się Kierowników Działów Obsługi Rejonów/ Cmentarzy.

§ 3. Zobowiązuję Kierownika Działu Informatyki do zamieszczenia na stronie internetowej ZCK oraz w BIP ZCK wersji elektronicznej Zasad, o których mowa w § 1, w formie umożliwiającej jej pobranie- w terminie 3 dni od daty podpisania niniejszego zarządzenia.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**ZASADY PROWADZENIA ROBÓT
BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH ORAZ POZOSTAŁYCH PRAC NA CMENTARZACH
KOMUNALNYCH W KRAKOWIE**

I. PRZEPISY OGÓLNE

§ 1.

1. Wszelkie podmioty gospodarcze wykonujące prace, a w szczególności roboty budowlano-montażowe na terenie cmentarzy komunalnych w Krakowie są zobowiązane do bezwzględnego przestrzegania niniejszych Zasad.
2. Do robót budowlano-montażowych zalicza się:
  - 1) budowa piwnicy grobu murowanego,
  - 2) prace kamieniarskie polegające na montażu, wymianie, remoncie nawierzchni na wybudowanych piwnicach grobowcowych,
  - 3) remont, pogłębienie piwnicy grobowcowej,
  - 4) budowa grobu murowanego wielournowego, montaż, wymiana, remont płyty nagrobnej na grobach murowanych urnowych,
  - 5) montaż płyty zamykającej niszę urnową,
  - 6) montaż, wymiana, remont, ponowny montaż płyty nagrobnej na grobach ziemnych urnowych,
  - 7) montaż, wymiana, remont, ponowny montaż nagrobków na grobach ziemnych,
  - 8) wykonanie wnęki urnowej w istniejącym grobie ziemnym,
  - 9) wszelkie prace związane z naprawą lub usunięciem wylewki betonowej wokół grobu murowanego lub grobu ziemnego,
  - 10) rozbiórka nagrobka, prace związane z otwarciem/zamknięciem grobu murowanego, lub niszy urnowej,
  - 11) wykonanie sklepienia w grobie murowanym,
  - 12) prace renowacyjno-konserwatorskie obiektów znajdujących się na cmentarzu,
  - 13) remonty i modernizacja infrastruktury cmentarza.

3. Na terenie cmentarzy komunalnych w Krakowie działalność gospodarczą związaną z wykonywaniem robót budowlano-montażowych wymienionych w § 1 ust 2 może prowadzić wyłącznie podmiot gospodarczy uprawniony do prowadzenia takich robót na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub rejestru sądowego, zwany w dalszej części Wykonawcą. Roboty wskazane w §1 ust. 2 pkt. 12 i 13 mogą być prowadzone na podstawie umowy lub zlecenia.

§ 2.

1. Wszelkie roboty budowlano-montażowe mogą być prowadzone wyłącznie na podstawie udzielonego przez dysponenta/ów grobu (lub osobę zainteresowaną) pełnomocnictwa, którego pisemny dokument składa się w ZCK (z wyłączeniem § 1 ust. 2 pkt 12 i 13).
2. Koniecznym warunkiem rozpoczęcia prac jest:
  - 1) Posiadanie umowy lub zgody na wykonanie określonej pracy, wydanej przez ZCK (w przypadku obiektów i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków - dodatkowo również posiadanie przez wnioskodawcę ważnego pozwolenia Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie na prowadzenie prac przy danym obiekcie lub pozytywnej opinii Plastyka Miasta Krakowa – w przypadku grobów na Alei Zasłużonych).
  - 2) Wniesienie opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano – montażowymi przy grobie o wskazanej lokalizacji, odpowiednio dla danego zakresu prac.

§ 3.

Dysponent grobu, Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie albo organizacja społeczna, instytucja lub osoba nie będąca dysponentem grobu, która w odrębnym porozumieniu zawartym pomiędzy nią a ZCK zobowiązała się nieodpłatnie dokonać remontu lub wymiany nawierzchni grobu zabytkowego działająca za pośrednictwem Zarządu Cmentarzy Komunalnych, są uprawnieni do składania Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków w Krakowie wniosków w sprawach dotyczących prowadzenia robót budowlano-montażowych w obszarze i zakresie objętym ochroną konserwatorską.

§ 4.

1. Roboty budowlano-montażowe mogą być prowadzone wyłącznie w dni robocze w godzinach od 7³⁰ do godzin zamknięcia cmentarzy, przy czym pierwszy wjazd Wykonawcy do nowo rozpoczętej pracy winien mieć miejsce nie później niż przed godziną 15³⁰ (z wyłączeniem § 1 ust. 2 pkt 12 i 13).
2. Wjazd do otwarcia grobu murowanego przed pogrzebem, ekshumacją, pracami grabarskimi wewnątrz grobu murowanego może nastąpić nie wcześniej niż od godziny 7⁰⁰.
3. Wjazd do rozbiórki nagrobka przed pogrzebem lub ekshumacją winien nastąpić w dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który ustalony został termin pogrzebu (poza okresami ustawowo wolnymi od pracy). W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Kierownika Rejonu/Działu dopuszcza się wjazd na teren cmentarza we wcześniejszym terminie.
4. Wjazd do wykonania sklepienia w grobie murowanym winien nastąpić w dniu pogrzebu lub nie później niż po upływie 3 dni od pochowania, w ramach opłaty wnoszonej za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami grabarskimi.
5. Elementy nagrobka można pozostawić na cmentarzu lub w przypadku wniosku osoby uprawnionej wywieźć poza jego teren. Elementy nagrobka składowane na terenie cmentarza należy odpowiednio zabezpieczyć w sposób stabilny, wykluczający możliwość wywrócenia, zsunięcia lub spadnięcia składowanych przedmiotów zapewniając bezpieczeństwo dla ruchu

pieszych i środków transportu. Zabrania się składowania zdemontowanych elementów nagrobka na grobach sąsiednich.

6. W przypadku planowanego wywozu elementów nagrobka poza teren cmentarza, wjazd do rozbiórki do pogrzebu może nastąpić bezpośrednio po uiszczeniu opłaty za pochowanie.
7. Prowizoryczny montaż elementów nagrobka składowanych po rozbiórce na cmentarzu winien nastąpić nie później niż po upływie 3 dni od pochowania, w ramach opłaty wnoszonej za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano-montażowymi przy grobie ziemnym na okoliczność pochowania.
8. Transport na terenie cmentarza może odbywać się przy użyciu pojazdu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony (z wyłączeniem § 1 ust. 2 pkt 12 i 13). Rozmiary pojazdu powinny pozwalać na swobodne poruszanie się nim po alejkach bez naruszania obrzeży i poboczy.
9. Na terenie cmentarza obowiązują przepisy ruchu drogowego, jak na drogach publicznych z tym, iż ograniczenie prędkości pojazdów wynosi do **5 km/h**.
10. Zabrania się pozostawiania włączonych silników i przewożenia osób pojazdami do tego nieprzeznaczonymi lub nieprzystosowanymi.

§ 5.

W szczególnych przypadkach np. w okresach poprzedzających święta np. Święta Wielkanocne, Dzień Wszystkich Świętych, Święta Bożego Narodzenia, Dyrektor ZCK może wprowadzić czasowy zakaz prowadzenia prac.

II. OBOWIĄZKI WYKONAWCY

§ 6.

1. Wykonawca w trakcie wykonywania prac zobowiązany jest stosować się do aktualnie obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa, higieny pracy oraz ponosi odpowiedzialność za naruszenie ustalonych zasad.
2. Wykonawca w szczególności zobowiązany jest zapewnić bezpieczeństwo i ochronę przed zagrożeniami związanymi z wykonywanymi pracami. Teren prowadzenia robót budowlano-montażowych powinien być wydzielony i wyraźnie oznakowany barwami bezpieczeństwa. W miejscach tych należy umieścić znaki informujące o rodzaju zagrożenia oraz stosować inne środki zabezpieczające przez skutkami zagrożeń (bariery, siatki, taśmy i tablice ostrzegawcze itp.).
3. Wszelkie roboty budowlano-montażowe należy organizować i wykonywać w sposób nienarażający ludzi przebywających na cmentarzu na niebezpieczeństwa i uciążliwości z jednoczesnym zastosowaniem szczególnych środków ostrożności.

§ 7.

Pełną odpowiedzialność za szkody wynikające z nienależytego wykonywania prac w tym robót budowlano-montażowych ponosi Wykonawca. Wykonawca zobligowany jest przed rozpoczęciem prac do sporządzenia dokumentacji fotograficznej otoczenia - sąsiednich grobów.

§ 8.

1. Wykonawca podczas wjazdu i wyjazdu z terenu cmentarza zobowiązany jest do okazania dozorczy faktury z pieczętkami ZCK, będącej dowodem wniesienia opłaty za czynności

kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad robotami budowlano – montażowymi, dotyczącymi grobu o wskazanej lokalizacji.

2. Wykonawca winien okazać fakturę na każdorazowe żądanie pracownika ZCK wykonującego obowiązki służbowe na terenie cmentarza oraz stosować się do jego poleceń. W przypadku zwolnienia Wnioskodawcy przez Dyrektora ZCK z obowiązku wniesienia opłaty na podstawie odrębnych przepisów, Wykonawca winien okazać pisemną zgodę ZCK na prowadzenie prac.

§ 9.

Wymagane jest wniesienie opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad robotami budowlano-montażowymi w części nadziemnej lub podziemnej grobu murowanego oraz grobu murowanego urnowego i/lub pracami grabarskimi przy grobie murowanym, murowanym urnowym, niszy urnowej, grobie ziemnym, ziemnym urnowym oraz w miejscu przeznaczonym na grób ziemny i grób ziemny urnowy do bieżącego pochowania. Wniesiona opłata uprawnia do wjazdów: w tym do 4 wjazdów do prac budowlano-montażowych w części nadziemnej lub podziemnej grobu murowanego oraz grobu murowanego urnowego, w przypadku prac grabarskich do 2 wjazdów przy danej lokalizacji grobu/miejsca pod grób. Opłata wniesiona za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad postawieniem, wymianą lub remontem nagrobka na grobie ziemnym, grobie ziemnym urnowym lub w którym pochowano osobę do lat 6 oraz ponownym montażu nagrobka uprawnia do 3 wjazdów na teren cmentarza do prac przy danej lokalizacji grobu. W przypadku budowy grobów murowanych opłata wniesiona za wytyczenie, odbiór części podziemnej i nadziemnej grobu murowanego uprawnia do 3 wjazdów dla każdej opłaty oddzielnie.

§ 10.

Przygotowywanie, mieszanie i składowanie zaprawy betonowej oraz składowanie materiałów budowlanych nie może odbywać się bezpośrednio na alejkach cmentarnych. Alejki cmentarne należy zabezpieczyć przed zabrudzeniem i/lub uszkodzeniem np. folią budowlaną, matą wodoszczelną, płytą OSB itp.

§ 11

Wszelkie prace należy wykonywać w sposób niezakłócający funkcjonowania cmentarza – tak, aby nie utrudniać korzystania z dróg i ciągów pieszych oraz nie narażać infrastruktury cmentarza i grobów na uszkodzenia lub zniszczenia. W szczególności zabronione jest: parkowanie pojazdów oraz składowanie materiałów w sposób utrudniający przejazd i przejście.

§ 12.

1. Wykonywanie prac nie może zakłócać spokoju i powagi miejsca oraz kolidować z trwającymi ceremoniami pogrzebowymi.
2. W przypadku, gdy w sąsiedztwie robót odbywa się ceremonia pogrzebowa, prace winny być wstrzymane na czas jej trwania.

§ 13.

Na terenach cmentarzy komunalnych w Krakowie obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych oraz spożywania alkoholu i innych substancji odurzających.

§ 14.

Zabrania się korzystania przez Wykonawców robót z ujęć wody na terenie cmentarza do celów technologicznych jak również samowolnego usuwania drzew i krzewów bądź wykonywania jakichkolwiek robót bez uzyskania zgody ZCK w Krakowie.

§ 15.

Zabrania się wrzucania gruzu i odpadów po robotach budowlano-montażowych do pojemników ustawionych na terenie cmentarza lub bezpośrednio jego sąsiedztwie. Po zakończeniu robót, Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego uporządkowania terenu robót, usunięcia wszystkich materiałów, gruzu oraz śladów zabrudzeń.

§ 16.

Wykonawca zobowiązany jest do bezzwłocznego naprawienia wszelkich szkód wyrządzonych w trakcie wykonywanych prac.

§ 17.

W przypadku niewykonania obowiązków wymienionych w § 15 i 16 Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie zleci ich wykonanie osobie trzeciej, a kosztami obciąży Wykonawcę, który nie wykonał przedmiotowych obowiązków.

III. OCHRONA DRZEW ROSNĄCYCH W POBLIŻU PROWADZONYCH ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

§ 18.

1. W celu ochrony i zabezpieczenia drzew rosnących w pobliżu prowadzonych robót budowlano – montażowych należy bezwzględnie przestrzegać poniższych zasad, aby nie doprowadzić do uszkodzeń i zniszczeń drzew lub ich części.

W sytuacji, kiedy w odległości mniejszej niż 0,5 m od prowadzonych prac rośnie drzewo, którego obwód pnia jest równy lub większy 50 cm na wys. 5 cm od ziemi, prace budowlano – montażowe winny być bezwzględnie realizowane z uwzględnieniem poniższych wytycznych.

2. W celu ochrony pni należy stosować osłony przypniowe wykonane np. z odeskowania lub osłon z maty słomianej lub juty obejmujące całą powierzchnię pnia do wysokości nie mniejszej niż 150 cm. Dolna część desek powinna opierać się o podłoże, deski powinny ściśle przylegać do pnia. Oszalowanie należy opasać drutem co 40 – 60 cm (min. 3 razy).

3. W celu ochrony koron drzew należy podwiązywać gałęzie narażone na uszkodzenia.

4. W celu zminimalizowania uszkodzeń systemów korzeniowych prace w obrębie bryły korzeniowej powinny być wykonywane wyłącznie sposobem ręcznym, a także:

a) nie należy odcinać korzeni szkieletowych odpowiedzialnych za statykę drzewa. Przy głębokich wykopach zaleca się wykonać ekrany zabezpieczające zgodnie z zasadami pielęgnacji drzew,

b) podczas prac ziemnych prowadzonych w okresie letnim należy zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesuszaniem (matami, folią, wilgotnym torfem),

c) zabrania się składowania na powierzchni wyznaczonej rzutem korony drzewa materiałów chemicznych i budowlanych,

d) zabrania się składowania i wylewania środków trujących w obrębie drzew,

e) zabrania się palenia ognisk pod drzewami,

- f) zabrania się postoju i poruszania się samochodów oraz ciężkim sprzętem budowlanym pomiędzy drzewami na powierzchniach nieutwardzonych,
- g) zabrania się zagęszczania gruntu w pobliżu drzew.

IV. NAGROBKI

§ 19.

1. Zgoda na prowadzenie robót budowlano – montażowych wymienionych w § 1 ust. 2 pkt 6, 7, 8 (w przypadku konieczności rozbiórki nagrobka) i pkt 12 zobowiązuje Wykonawcę do dokonania opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano – montażowymi przy grobie o wskazanej lokalizacji, stanowiącej podstawę wjazdu na cmentarz i rozpoczęcie robót przy nagrobku. Opłata za prace określone w pisemnej zgodzie może być wniesiona w okresie do roku od czasu jej wydania. Pisemna zgoda nie jest wymagana w przypadku prowadzenia prac kamieniarskich polegających na postawieniu, wymianie, remoncie, ponownym montażu nagrobków, na rejonach/cmentarzach lub w części cmentarza nieobjętej ochroną Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie czy też niewymagającej zgody Plastyka Miasta Krakowa, a wniesienie opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano – montażowymi przy grobie o wskazanej lokalizacji może nastąpić na podstawie pisemnego wniosku i pełnomocnictwa udzielonego przez dysponenta/ów grobu (lub osoby zainteresowanej) wybranemu Wykonawcy. Ponadto pisemna zgoda nie jest również wymagana w przypadku wykonania w grobie ziemnym wnęki z przeznaczeniem do pochowania urn po uprzednim złożeniu oświadczenia przez Wykonawcę prac (wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 5 do niniejszych Zasad). Wjazd na teren cmentarza może nastąpić po wniesieniu opłaty za jednorazowy wjazd do prac budowlano-montażowych przy danej lokalizacji grobu. W razie konieczności kolejnych wjazdów należy uiścić wielokrotność kwoty.
2. W przypadku dokonania opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano – montażowymi przy grobie ziemnym oraz ziemnym urnowym związane z postawieniem, wymianą, remontem oraz ponownym montażem nagrobka roboty takie należy zakończyć w terminie do 3 miesięcy od daty wniesienia opłaty za w/w czynności. W przypadku niepodjęcia w/w prac w ciągu 3 miesięcy od daty wniesienia opłaty, zachodzi konieczność ponownego wniesienia opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano – montażowymi przy grobie o wskazanej lokalizacji przy danej lokalizacji grobu - nie później niż do 1 roku od wydania pisemnej zgody.
3. Podczas prowadzenia prac kamieniarskich związanych z postawieniem (ponownym montażem, wymianą, remontem) nagrobka należy ustawić go w sposób zgodny z planem zagospodarowania kwatery tj. analogicznie jak pozostałe nagrobki (nawierzchnie) na danej kwaterze.
4. Zabrania się montażu obramowania (między innymi z: kątowników, płaskowników, desek, krawężników granitowych itp.) wokół nagrobków z uwagi na bezpieczeństwo osób poruszających się po ścieżkach cmentarnych.

§ 20.

1. Na cmentarzach komunalnych dopuszcza się ustawienie nagrobków o wymiarach nie większych niż 2,00 m x 1,00 m dokładnie w miejscu, w którym znajduje się grób, przy zachowaniu odległości między grobami, co najmniej 0,50 m. W przypadku grobów dziecięcych na cmentarzach komunalnych wymiary nagrobka winny być nie większe niż 1,20 m długości oraz 0,60 m szerokości. W przypadku grobów urnowych dopuszcza się ustawienie nawierzchni w formie płaskiej płyty nagrobnej o wysokości do 0,3 m oraz wymiarach 0,8 m x 0,8 m dla grobów urnowych murowanych i wymiarach 0,5 m x 0,5 m dla grobów urnowych ziemnych.

Wyjątkiem są cmentarze Rakowicki i Podgórski, na których dopuszcza się możliwość ustawiania na grobach osób dorosłych nagrobków o wymiarach nie większych jak 0,80 m szerokości i 2,00 m długości dokładnie w miejscu, w którym znajduje się grób, przy zachowaniu odległości między grobami min. 0,35 m. W przypadku nagrobków na grobach dziecięcych oraz płyt nagrobnych na grobach urnowych, obowiązują wymiary jak na pozostałych cmentarzach komunalnych, przy zachowaniu odległości między grobami min. 0,35 m.

2. Fundament pod nagrobkiem lub pod płytą nagrobną winien być wykonany maksymalnie do 15 cm poza obrys nagrobka/płyty i o wysokości w najwyższym punkcie 5 cm ponad poziom gruntu, nie powodując zagrożenia dla użytkowników cmentarzy. W przypadku Cmentarza Podgórskiego z uwagi na ukształtowanie terenu dopuszczalny jest inny wymiar fundamentu po uzgodnieniu z pracownikiem Działu Obsługi Rejonu Podgórze.
3. Zasad opisanych w § 19 i 20 nie stosuje się do grobów utworzonych na terenie kwater ekologicznych w obrębie wyznaczonych terenów pod groby ziemne urnowe usytuowanych na cmentarzach komunalnych w Krakowie.

V. NAWIERZCHNIE, PIWNICE, GROBY MUROWANE URNOWE, NISZE URNOWE

§ 21

1. Zgoda na prowadzenie robót budowlano– montażowych wymienionych w § 1 ust. 2 pkt 2 (z wyłączeniem montażu), 3, 4 (z wyłączeniem budowy grobu murowanego urnowego i montażu na nim nawierzchni), 10 (wyłącznie do pochowania), 11 i 12 zobowiązuje Wykonawcę do dokonania opłaty za czynności kancelaryjne i terenowe związane z nadzorem nad pracami budowlano – montażowymi w części nadziemnej lub podziemnej grobu murowanego oraz grobu murowanego urnowego i/lub pracami grabarskimi przy grobie murowanym, murowanym urnowym, niszy urnowej, grobie ziemnym, ziemnym urnowym oraz w miejscu przeznaczonym na grób ziemny i grób ziemny urnowy do bieżącego pochowania, stanowiącej podstawę wjazdu na cmentarz i rozpoczęcie robót przy grobie murowanym.
2. W przypadku budowy grobu murowanego – po wytyczeniu miejsca pod budowę – przekazanie terenu następuje w formie pisemnej protokołem wytyczenia, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Zasad.
3. Ważność zgody na wymianę lub remont nawierzchni wygasa z dniem określonym w pisemnej zgodzie, wydawanej na okres 3-miesiący. W przypadku miesięcy przypadających w porze zimowej może zostać przedłużona na okres 6-miesiący.
4. Okres ważności zezwolenia wydawanego na wykonywanie prac renowacyjno-konserwatorskich (którego wydanie poprzedzone jest uzyskaniem pozwolenia Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie) określony jest w wydanym pozwoleniu konserwatorskim.
5. Podczas wykonywania prac kamieniarskich związanych z montażem, wymianą, remontem nawierzchni należy ustawić ją w sposób zgodny z planem zagospodarowania kwatery tj. analogicznie jak pozostałe nawierzchnie (nagrobki) na danej kwaterze.
6. Zabrania się montażu obramowania (między innymi z: kątowników, płaskowników, desek, krawężników granitowych itp.) wokół nawierzchni z uwagi na bezpieczeństwo osób poruszających się po ścieżkach cmentarnych.

§ 22.

1. W trakcie budowy piwnicy grobu murowanego należy na bieżąco wywozić ziemię poza teren cmentarza (ziemia wydobyta w danym dniu nie może być pozostawiona na terenie cmentarza do dnia następnego). Wykonawca zobowiązany jest do właściwej utylizacji wydobytej ziemi.
2. Podczas wykonywania prac ziemnych, wykopów miejsce pracy należy wygradzić. Wykopy należy zabezpieczyć i oznaczyć w sposób uniemożliwiający pracownikom oraz osobom niezatrudnionym przy robotach wpadnięcie do nich. Po zakończeniu robót ziemnych lub betoniarskich związanych z budową piwnicy, należy szczelnie przykryć otwór w sposób uniemożliwiający wpadnięcie do wykopu lub piwnicy. Zastosowanie szczelnego przykrycia nie zwalnia z wykonania balustrad ochronnych. W tym przypadku poręcze ochronne mogą zostać zastąpione balustradą z taśm ostrzegawczych umieszczonych na wysokości 1,1 m.
3. Napotkane podczas robót budowlanych związanych z budową piwnic, szczątki ludzkie, resztki trumien itp. należy zabezpieczyć w szczelnym opakowaniu, a następnie zadołować pod dnem piwnicy lub można umieścić je w trumnie na dnie piwnicy.
4. Przy prowadzeniu robót związanych z wymianą, montażem, remontem nawierzchni grobu murowanego, należy zabezpieczyć piwnicę zgodnie z § 6 niniejszych Zasad.
5. Po wymianie lub remoncie nawierzchni grobu murowanego ścieżki cmentarne winny być nie mniejsze niż 0,50 m, jeżeli pozwalają na to warunki terenowe tj. wykonana przed wydaniem zgody na wymianę lub remont nawierzchni wizja terenowa wykazała możliwość zachowania ścieżek cmentarnych o szerokości nie mniejszej niż 0,50 m. Wyjątkiem są cmentarze Rakowicki i Podgórski, na których dopuszcza się możliwość ustawiania nawierzchni grobu murowanego, przy zachowaniu odległości między grobami min. 0,35 m.

§ 23.

Oplata za odbiór końcowy po wymianie, remoncie nawierzchni, obowiązuje w terminie ważności wydanej zgody, a przy budowie grobu murowanego w terminie określonym w umowie.

VI. POZOSTAŁE PRZEPISY DOTYCZĄCE GROBÓW ZIEMNYCH, MUROWANYCH ORAZ NISZ URNOWYCH

§ 24.

1. Przez drobne roboty rozumie się:
  - 1) zdjęcie i osadzenie akcesoriów (wazon, fotografia, lampa, krzyżyk na attyce, itp.)
  - 2) wykucie liter bez demontażu attyki,
  - 3) wyciągnięcie klinów i uzupełnienie spoin,
  - 4) rozszalowanie fundamentu nagrobka i wylewek,
  - 5) czyszczenie elementów nowo zamontowanych nagrobków i nawierzchni, rozmontowanie i zamontowanie tabliczek napisowych,
  - 6) prostowanie nagrobka bez jego rozbiórki i prac betoniarskich.
2. W przypadku konieczności wykonania robót wymienionych w ust 1 niniejszego paragrafu, wjazd może nastąpić w ramach ważnej faktury (bez oddzielnego zezwolenia na wjazd), uprawniającej do prowadzenia innych prac w danym dniu i na danym cmentarzu. Na fakturze winno być odnotowane przez Wykonawcę dokładne oznaczenie podmiotu realizującego prace, w tym forma prowadzonej działalności wraz z danymi kontaktowymi oraz rodzaj wykonywanej pracy z lokalizacją grobu. Zamiar wykonania drobnych robót należy zgłosić dozorczy cmentarza.
3. Można dokonywać naprawy jedynie tych wylewek/płyt, na którą została wydana zgoda ZCK (przed wejściem w życie Uchwały Nr LXXXIII/2365/22 Rady Miasta Krakowa z dnia

27 kwietnia 2022 r. zmieniającej uchwałę nr XLI/1096/20 w sprawie ustalenia zasad korzystania z cmentarzy komunalnych w Krakowie) oraz dokonano opłaty z tytułu zajęcia dodatkowego gruntu pod wylewkę.

4. W sytuacji gdy dodatkowo zajęty grunt w postaci np. wylewki/płyt istniał przed wejściem w życie w/w Uchwały i otrzymano na jego zajęcie zgodę oraz dysponent uiszczył opłatę za dodatkowo zajęty grunt na określony okres – może go zachować nadal w niezmienionym kształcie (bez powiększania dodatkowo zajętego gruntu).
5. Warunkiem uzyskania zgody ZCK dotyczącej istniejącego (i opłaconego wcześniej) dodatkowo zajętego gruntu w postaci np. wylewek/płyt, będzie brak utrudnienia przejścia pomiędzy grobami. Dotyczy to również sytuacji zajęcia gruntu przy grobie pod ławkę oraz utwardzenia gruntu przy grobie materiałem przepuszczalnym.
6. Dodatkowego gruntu nie można zajmować przy grobach murowanych urnowych i grobach ziemnych urnowych.

§ 25.

1. Dopuszcza się wymianę/wywóz attyki, płyty nakrywowej (bez demontażu pozostałych elementów) lub płyty zamykającej niszę urnową poza teren cmentarza (na wniosek osoby uprawnionej) w celu np. wykucia liter, szlifowania lub przeprowadzenia innych drobnych robót budowlano-montażowych. Wjazd wykonawcy na teren cmentarza może nastąpić bez uzyskania pisemnej zgody ZCK w Krakowie na podstawie przedłożonego pełnomocnictwa i wniesionej opłaty za jednorazowy wjazd do robót budowlano-montażowych przy danej lokalizacji grobu. W razie konieczności kolejnych wjazdów należy uiszczyć wielokrotność kwoty. W przypadku wymiany attyki/płyty nakrywowej grobu murowanego lub płyty zamykającej niszę urnową wymagane jest dodatkowo uiszczenie opłaty za odbiór końcowy grobu murowanego/niszy urnowej. Zakres planowanych robót winien być szczegółowo opisany w przedkładanym pełnomocnictwie dla Wykonawcy robót.
2. Pisemna zgoda jest wymagana w przypadku wywozu attyki/płyty nakrywowej/płyty zamykającej niszę urnową na grobach zlokalizowanych na cmentarzach komunalnych w Krakowie w częściach objętych ochroną Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie czy też wymagających zgody Plastyka Miasta Krakowa, a wniesienie opłaty za jednorazowy wjazd do robót budowlano-montażowych przy danej lokalizacji grobu może nastąpić na podstawie pisemnego wniosku i pełnomocnictwa udzielonego przez osobę uprawnioną wybranemu Wykonawcy robót.

VII. ODBIORY GROBÓW MUROWANYCH LUB NISZ URNOWYCH.

§ 26.

Odbiorom podlegają roboty wymienione § 1 ust 2 pkt 1-5. Z przeprowadzonych czynności należy sporządzić właściwy protokół odbioru, który stanowi załącznik nr 3 i 4 do niniejszych Zasad.

§ 27.

1. Zakończenie budowy piwnicy grobu murowanego oraz grobu murowanego urnowego winno zostać potwierdzone protokołem odbioru częściowego.
2. Po montażu nawierzchni grobu murowanego, zakończenie budowy grobu murowanego i grobu murowanego urnowego oraz montażu płyty zamykającej niszę urnową winno zostać potwierdzone protokołem odbioru końcowego.

3. Istnieje możliwość odbioru nawierzchni grobu murowanego bez attyki (protokołem odbioru końcowego), attyka może być zamontowana w ciągu 30 dni od daty sporządzenia protokołu odbioru końcowego, nie później jednak, niż w ostatnim dniu ważności umowy (zezwolenia). Odbiór attyki następuje protokołem odbioru uzupełniającego bez dokonania opłaty.

§ 28

1. Pracownik ZCK jest zobowiązany do dokonania odbioru (częściowego, końcowego lub uzupełniającego) w terminie 3 dni roboczych od daty zgłoszenia obiektu do odbioru.
2. Odbiór (częściowy, końcowy lub uzupełniający) winien być dokonany najpóźniej w ostatnim dniu ważności umowy, a zgłoszenie odbioru winno nastąpić nie później niż 3 dni robocze przed jej wygaśnięciem.
3. W przypadku wymiany lub remontu nawierzchni, pracownik ZCK winien dokonać odbioru końcowego najpóźniej w ostatnim dniu wydanej pisemnej zgody na prowadzenie w/w prac.

§ 29.

Stwierdzone w czasie odbioru nieprawidłowości skutkują nieodebraniem obiektu. Po usunięciu nieprawidłowości obiekt należy zgłosić do ponownego odbioru i wnieść związaną z tym opłatę.

VIII. PRACE GWARANCYJNE.

§ 30.

1. W przypadku konieczności wykonania prac wynikających z udzielonej rękojmi lub gwarancji jakości na umotywowany wniosek dysponenta grobu lub Wykonawcy, Kierownik rejonu / cmentarza wydaje zgodę na wjazd na teren cmentarza do wykonania przedmiotowych prac.
2. Zgoda na wjazd w celu wykonania prac wydawana jest maksymalnie w ciągu 3 lat od daty odbioru bądź ukończenia prac.
3. Wjazd na teren cmentarza do przeprowadzenia prac jest możliwy po wniesieniu związanej z tym opłaty za jednorazowy wjazd do prac budowlano-montażowych przy danej lokalizacji grobu.
4. W razie konieczności kolejnych wjazdów należy uiścić wielokrotność w/w kwoty.

IX. SANKCJE ZA NIEPRZESTRZEGANIE ZASAD PROWADZENIA ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

§ 31.

1. Za nieprzestrzeganie niniejszych zasad przewiduje się następujące sankcje:
  - 1) wstrzymanie prac i wydanie zakazu ich prowadzenia do czasu usunięcia zagrożenia lub szkody,
  - 2) powiadomienie odpowiednich organów nadzoru i/lub organów ścigania (np. Okręgowego Inspektora Pracy, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Straży Miejskiej lub Policji) i ewentualne sankcje karne i /lub administracyjne.
2. Ze względu na ustaloną organizację, porządek i bezpieczeństwo należy bezwzględnie stosować się do powyższych Zasad.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi Zasadami mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy, a w szczególności

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r., nr 169, poz. 1650 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r., nr 47, poz. 401),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówków zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008 r., nr 48, poz. 284).

Kraków, dnia

Pieczeńć jedn. org. ZCK

PROTOKÓŁ WYTYCZENIA GROBOWCA - PIWNICY W TERENIE

NR UMOWY .....

Potwierdzam, że dnia ..... r. - wytyczony został grobowiec - piwnica następującym dysponentom (imię i nazwisko):

.....
.....
.....

na Cmentarzu ....., kwatera....., rząd....., grób .....

Wytyczono grunt pod budowę o wymiarach:.....

Nazwa Zakładu Kamieniarskiego.....

Oplata za wytyczenie - faktura nr ..... z dnia ..... r.

Uwagi:.....

.....
.....
.....

Wykonawca zobowiązuje się do wykonania zlecenia zgodnie z umową oraz do przestrzegania Zasad prowadzenia robót budowlano-montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie.

Uczestniczący przy wytyczeniu:

Wytyczający:

1.....

2.....

3.....

**PROTOKÓŁ CZĘŚCIOWEGO / KOŃCOWEGO/UZUPEŁNIAJĄCEGO*
ODBIORU GROBU MUROWANEGO nr .....**

Potwierdza się, że dnia ..... dokonano/nie dokonano* odbioru grobu murowanego pojedynczego/podwójnego* pod kątem wymiarów zawartych w umowie/zezwoleniu* oraz zgodności części nadziemnej z wydanym pozwoleniem Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie*, będącego w posiadaniu użytkownika/ów

.....
.....
Obiekt murowany zlokalizowany na Cmentarzu .....
kwatera/pas*..... rząd..... nr grobu.....
Opłata terenowa uiszczona (nr faktury VAT z dnia) .....
Wyznaczono grunt o wymiarach.....
Zajęto teren pod budowę o wymiarach.....
Obiekt wybudowano na miejsc .....
Opis obiektu.....
Wykonawca robót.....

Stwierdza się, że obiekt wykonano/nie wykonano* zgodnie z umową/zezwoleнием* oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole przekazania (wytyczenia) z dnia ..... i Zasadami prowadzenia robót budowlano-montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie.

Obiekt nadaje się / nie nadaje się* do użytku

ZCK w Krakowie nie ponosi odpowiedzialności za jakość materiałów użytych do budowy oraz za wykonanie grobu murowanego.

Brak dokonania odbioru spowodowany jest.....
.....

Uwagi:

.....
.....
.....

podpis i pieczęć wykonawcy

podpis i pieczęć pracownika ZCK

*) niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3 do Zasad Prowadzenia Robót Budowlano-Montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie

PROTOKÓŁ ODBIORU NISZY URNOWEJ nr .....

Potwierdza się, że dnia ..... dokonano/nie dokonano* odbioru zamknięcia niszy urnowej, na podstawie umowy nr ..... będącej w dyspozycji:

.....
.....

Nisza zlokalizowana jest na Cmentarzu .....
mur*..... segment*....., strona*....., kondygnacja ....., nr niszy .....

Płyta wykonana z materiału .....
o wymiarach: .....

Opłata uiszczona (nr faktury, z dnia) .....

Wykonawca robót: .....
.....

Stwierdza się, że obiekt wykonano/nie wykonano* zgodnie z umową i Zasadami prowadzenia robót na cmentarzach komunalnych w Krakowie.

ZCK w Krakowie nie ponosi odpowiedzialności za jakość materiałów użytych do zamknięcia niszy urnowej.

Brak dokonania odbioru spowodowany jest .....

Uwagi : .....

.....
podpis i pieczętka wykonawcy

.....
podpis i pieczętka pracownika ZCK

*) niepotrzebne skreślić

**PROTOKÓŁ CZĘŚCIOWEGO / KOŃCOWEGO/UZUPEŁNIAJĄCEGO*
ODBIORU GROBU MUROWANEGO URNOWEGO nr .....**

Potwierdza się, że dnia ..... dokonano/nie dokonano* odbioru grobu murowanego urnowego pod kątem wymiarów zawartych w umowie *, będącego w posiadaniu użytkownika/ów.....

.....
Obiekt murowany zlokalizowany na Cmentarzu .....

kwatera/pas*..... rząd..... nr grobu.....

Opłata terenowa uiszczona (nr faktury VAT z dnia) .....

Wyznaczono grunt o wymiarach.....

Zajęto teren pod budowę o wymiarach.....

Opis obiektu.....

Wykonawca robót.....

.....
Stwierdza się, że obiekt wykonano/nie wykonano* zgodnie z umową oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole przekazania (wytyczenia) z dnia ..... i Zasadami prowadzenia robót budowlano-montażowych na cmentarzach komunalnych w Krakowie.

Obiekt nadaje się / nie nadaje się* do użytku

ZCK w Krakowie nie ponosi odpowiedzialności za jakość materiałów użytych do budowy oraz za wykonanie grobu murowanego.

Brak dokonania odbioru spowodowany jest.....

.....
Uwagi: .....

.....

podpis i pieczętka wykonawcy

podpis i pieczętka pracownika ZCK

*) niepotrzebne skreślić

OŚWIADCZENIE

W dniu ..... do Biura Obsługi Klienta Cmentarza .....
zgłosił(a) się Pan(i).....
w sprawie .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątek (Dz. U. z 2008 r., nr 48, poz. 284 ze zm.) wnęka przeznaczona do pochowań urn powinna posiadać wymiary nie mniejsze jak: długość 0,5m, szerokość 0,5m oraz 0,7m głębokości. W przypadku zamiaru wykonania wnęki urnowej o większych wymiarach niż wyżej wskazane, przed rozpoczęciem prac koniecznym jest zgłoszenie tego faktu inspektorowi działu obsługi rejonu/cmentarza .....

Zaznaczam, że z chwilą wykonania wnęki na urny w przedmiotowym grobie będzie możliwość chowania wyłącznie urn z prochami co jednocześnie uniemożliwi wykorzystanie grobu do pochowań trumien.

*) Jednocześnie informuję, że podczas budowy wnęki na urny nie wolno naruszać pochowanej tam wcześniej urn/y. W przypadku zamiaru przeniesienia pochowanej/yh urn/y do nowo wybudowanej wnęki zachodzi konieczność złożenia wniosku w sprawie dokonania jej ekshumacji.

Oświadczam, iż powyższe informacje zostaną przekazane dysponentowi grobu.

*) niepotrzebne skreślić

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Realizując obowiązek informacyjny wynikający z art. 13 oraz art. 14 Rozporządzenia Parlamentu europejskiego i Rady(UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1),- RODO, informujemy o zasadach przetwarzania Pani/Pana danych osobowych oraz przysługujących Pani/Panu prawach.

- 1) Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 roku:
  - a) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie z siedzibą ul. Rakowicka 26, 31-510 Kraków.
  - b) Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane w celu realizacji zadań ZCK, usług statutowych świadczonych przez ZCK i niezbędnych w tym celu procedur, podjęcia działań przed zawarciem umowy lub jej wykonania.
  - c) Dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych: adres pocztowy: ul. Rakowicka 26, 31-510 Kraków; e-mail: iod@zck-krakow.pl.
- 2) Podstawę prawną przetwarzania: Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), tzn. dane będą przetwarzane w związku z obowiązkiem prawnym ciążącym na administratorze - art. 6 ust. 1 lit. c RODO; wykonywaniem zadań realizowanych w interesie publicznym art. 6 ust.1 lit. e) oraz w związku z wykonywaniem umowy, które Pani/Pan jest stroną. W pozostałych przypadkach Pani/Pana dane osobowe mogą być przetwarzane na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody.
- 3) W związku z przetwarzaniem danych w celach o których mowa powyżej odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
  - a) organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
  - b) inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z ZCK przetwarzają dane osobowe dla których Administratorem jest ZCK.
- 4) Dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego i organizacji międzynarodowych.
- 5) Państwa dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji określonych powyżej celów, a po tym czasie przez okres wynikający z przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
- 6) Ma Pani/Pan prawo do żądania od administratora dostępu do Państwa danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania oraz prawo do przenoszenia danych (w przypadku gdy przetwarzanie odbywa się na umowy zawartej z osobą, której dane dotyczą lub na podstawie wyrażonej zgody) , a także – w przypadkach przewidzianych prawem – prawo do usunięcia danych i prawo do wniesienia sprzeciwu (w przypadku przyczyny związanej ze szczególną sytuacją) wobec przetwarzania Państwa danych.
- 7) W przypadku gdy przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody osoby na przetwarzanie danych osobowych (art. 6 ust. 1 lit a RODO), przysługuje Pani/Panu prawo cofnięcia tej zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie to nie ma wpływu na zgodność przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
- 8) Ma Pani/Pan również prawo do wniesienia skargi do krajowego organu nadzorczego w zakresie ochrony swoich danych osobowych.
- 9) W sytuacji, gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, podanie przez Panią/Pana danych osobowych Administratorowi ma charakter dobrowolny.
- 10) Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest obowiązkowe, w sytuacji gdy przesłanka przetwarzania danych osobowych stanowi przepis prawa lub zawarta między stronami umowa.
- 11) Administrator nie przewiduje profilowania pani/Pana danych osobowych.

Podpis Strony:

Podpis pracownika ZCK